

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

(назва магістерської програми)

**на тему: «Трансформація взаємодії банків та страхових компаній у
сучасних умовах »**

(назва теми)

Виконавець:

студент ____ заочного _факультету

Кирилюк Віктор Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

____ Д.е.н., професор_____

(науковий ступінь, вчене звання)

Кузнєцова Людмила Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

ОДЕСА – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У зв'язку з кризовими явищами в економіці, посиленням конкуренції на ринку фінансових послуг, банківські установи та страхові компанії враховують тенденції сучасних глобалізаційних процесів та передбачають необхідність диверсифікації джерел своїх доходів, розробляють й впроваджують нові спільні продукти, розвивають форми інтеграції.

Мета дослідження обґрунтування теоретичних засад інтеграції банківського і страхового капіталу та розроблення практичних рекомендацій щодо подальшого розвитку банкострахування в Україні.

Завдання дослідження:

- характеризувати теоретичні положення банкострахової інтеграції;
- розкрити сутність інтеграції банківського та страхового капіталу;
- представити класифікацію типів взаємовідносин між банками та страховими компаніями з точки зору існування зв'язків капіталів;
- окреслити особливості взаємовідносин банків та страхових компаній на різних рівнях інтеграції та виокремити форми й види інтеграції банківського і страхового капіталів;
- узагальнити міжнародний досвід розвитку банкострахування з метою подальшого використання на вітчизняному фінансовому ринку.

Об'єкт дослідження інтеграційні процеси у діяльності банківських установ і страхових компаній на ринку фінансових послуг.

Предмет дослідження сукупність фінансово-економічних відносин, що виникають між банками та страховими компаніями у процесі інтеграції їх діяльності.

Методи дослідження. Теоретичною основою реалізації визначених у роботі завдань стали фундаментальні положення економічної теорії, страхування та банківської справи. Методологічною основою дослідження є загальнонаукові методи: аналізу та синтезу при формулюванні висновків та узагальнень; наукової абстракції – при дослідженні сутності та форм прояву

інтеграції банківського і страхового капіталу; діалектичний метод пізнання, історичний та логічний підходи при визначенні етапів формування та розвитку співпраці між банківськими установами та страховими компаніями.

Інформаційна база дослідження законодавчі та нормативні акти з питань регулювання банківської і страхової діяльності, нормативні акти та статистичні дані Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національного банку України, фінансова звітність банківських установ та страхових компаній, міжнародних фінансових організацій, результати досліджень зарубіжних і вітчизняних учених в електронних та друкованих засобах масової інформації.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (66 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 100 сторінок. Основний зміст викладено на 95 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи інтеграції банків та страхових компаній»** розглянуто методологічні основи банківсько-страхової інтеграції, сутність інтеграції банківського та страхового капіталу, банкострахування як концепція інтегрованого розвитку страхових компаній та банківських установ.

У другому розділі **«Аналіз процесів інтеграції банків та страхових компаній»** проаналізовано оцінку розвитку взаємовідносин банків та страхових компаній на різних рівнях інтеграції, форми та види інтеграції банківського і страхового капіталу, сучасний тенденції розвитку банкострахування в Україні.

У третьому розділі **«Удосконалення процесів інтеграційних між банками та страховими компаніями»** запропоновано зарубіжний досвід банкострахової інтеграції та його адаптації в Україні, фінансовий

супермаркет як клієнтоорієнтована модель інтеграції банківського та страхового капіталу.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Сучасні тенденції глобалізації фінансових ринків визначають необхідність переосмислення економічної і фінансової політик, які потребують змін в інструментах та технологіях організації та регулювання взаємодії між фінансовими посередниками, передусім, банками та страховими компаніями.

2. Інтеграція банківського і страхового капіталів відображає взаємовигідний процес поєднання фінансових ресурсів банківських установ і страхових компаній з метою виконання їх основних функцій, залучення, акумулювання та інвестування тимчасово вільних грошових коштів фізичних осіб при умові підтримання ліквідності, платоспроможності, плати за використання фінансових ресурсів, та отримання прибутку.

3. Банкострахування як концепція інтегрованого розвитку страхових компаній та банківських установ полягає у взаємодії банків і страхових компаній з метою: координації продажів, поєднання страхових і банківських продуктів; розбудови спільних каналів їх розповсюдження; використання однієї і тієї ж клієнтської бази задля отримання прибутку.

4. Розглядаючи типи консолідації банківського та страхового бізнесу на рівні інституцій, а також відносини, в яких є зв'язки між банківським та страховим капіталом, ми будемо вважати їх такими, в яких існує інтеграція капіталів двох фінансових установ. Усі типи відносин можна розділити на дві групи: відносини засновані на безкапіталовій основі, та відносини, у яких існують зв'язки капіталів.

5. Аналіз розвитку інтеграційних процесів у банківсько-страховому секторі України дозволив дійти висновку, що банки та страхові компанії здійснюють взаємодію і співпрацю на різних рівнях інтеграції – від рівня клієнтських, агентських і партнерських відносин шляхом диверсифікації діяльності і взаємної інтервенції у суміжні сфери до взаємного вкладення капіталу у статутні фонди, створення банківсько-страхових груп, фінансових холдингів та інтеграції у формі фінансових супермаркетів.

Головним критерієм класифікаційного поділу має слугувати рівень інтеграції капіталу фінансових установ

6. Встановлено, що серед країн Європи лідерами продажу (60 і більше %) через канал банкострахування страхових продуктів лайфових компаній є: Мальта, Португалія, Італія, Туреччина, Франція та Іспанія. Аналіз тенденцій розвитку інтеграційних процесів в сегменті банкострахування на фінансових ринках зарубіжних країн має бути докладно вивчений й стати об'єктом пильної уваги для фахівців вітчизняного страхового та банківського ринків. Адже інтеграція банківського та страхового капіталів має як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку – це рушійна сила прогресу та розвитку фінансового ринку, а завдяки диверсифікації фінансових ризиків – умова стабільності економіки, а з іншого – загроза до монополізації і концентрації капіталу в одних руках, що може призвести до руйнівних процесів на фінансовому ринку.

7. Доведено необхідність створення банківсько-страхового об'єднання – фінансового супермаркету, що надасть можливості використання спільних фінансових ресурсів для формування загального інвестиційного портфеля та створить умови для активізації виконання банками та страховими компаніями інвестиційної функції. Встановлено, що фінансовий супермаркет – це модель клієнтоорієнтованого бізнесу, що являє собою єдиний інтегрований канал доступу споживачів до фінансових послуг, найвищу форму інтеграції бізнес-процесів банківських установ, пенсійних фондів,

фондів фінансування будівництва, страхових, інвестиційних, лізингових, консалтингових, ріелтерських, аудиторських, факторингових та інших компаній з метою максимального задоволення потреб клієнтів, у процесі надання широкого спектру послуг, та достатньої прибутковості діяльності учасників об'єднання.

АНОТАЦІЯ

Кирилюк В.О. «Трансформація взаємодії банків та страхових компаній у сучасних умовах».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «072 Фінанси банківська справа та страхування» за магістерською програмою професійного за спрямування «Управління діяльністю банків на фінансовому ринку». –

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти характеристики теоретичного положення банкострахової інтеграції; розкрито сутність інтеграції банківського та страхового капіталу; представлено класифікацію типів взаємовідносин між банками та страховими компаніями з точки зору існування зв'язків капіталів;

Проаналізовано способи та форми інтеграції та розвиток організаційно-правових форм взаємодії страхових компаній та банків.

Запропоновано методи удосконалення інтеграційних процесів між банками та страховими компаніями на основі зарубіжного досвіду.

Ключові слова: Інтеграція, глобалізація, страхові компанії, факторинг, факторингові компанії, страховий капітал.

ANNOTATION

Kirilyuk V. "Transformation of interaction between banks and insurance companies in modern conditions".

Qualification work for obtaining an educational master's degree in specialty "072 Finance Banking and Insurance" according to the master's degree program professional for the direction of "Managing the activities of banks in the financial market". -

Odessa National University of Economics. - Odessa, 2018.

The theoretical aspects of the characteristics of the theoretical position of bank-insurance integration are considered in the paper; the essence of integration of banking and insurance capital is disclosed; the classification of types of relations between banks and insurance companies from the point of view of the existence of capital relations is presented;

The methods and forms of integration and development of organizational-legal forms of interaction between insurance companies and banks are analyzed.

Methods of improvement of integration processes between banks and insurance companies on the basis of foreign experience are offered.

Keywords: Integration, globalization, insurance companies, factoring, factoring companies, insurance capital.